

ERBESTEA: HISTORIA ETA KULTURARAKO DEBATEA

Donostia, 2007ko urriaren 17tik 19ra

Erbestealdiak gertaera historiko eta soziologikoak dira, denboraren poderioz gertakizun kulturalaz bilakaturik. Bizi-esperientziatik azterketa kontzeptualari bidea ematen diogunean, historia kulturaz bihurtuta geldituko da. Bizipen existentziala kontzeptu eta terminologia egingo da. Izan ere, gertaera existentzialaren eta historikoaren konplexutasuna era egoki batez adieraztea oso zaila da, batez ere planteamendu logikoetatik abiatzen garenean. Hitzek ezin dute bizipenak zehaztasun osoz adierazi. Ondorioz, erbestealdien gertaerak baloratzeko kritikoek erabilitako kontzeptuei buruzko hausnarketa bat egitea beharrezkotzat jotzen dugu. Eta hori da, alegia, jardunaldi hauen helburu nagusiatariko bat: erbestearen inguruan sarritan erabiltzen ditugun terminoen gaineko gogoetari ekitea. Gure azterketa bi hausnarketa planoetan islatuko da: frankismo garaia eragindako erbestealdiarena, batetik, eta 1898tik 1936ra ematen diren erbestealdiena, bestetik, hau da, moder- nitatearen krisialditik Gerra Zibila hasi arte.

Urriaren 17, asteazkena

I- Terminologia baten inguruko eztabaida (1)

➔ Lekua: Deustuko Unibertsitatearen Donostiako Graduetako Aretoan

17:00tik 19:00etara

Aurkezlea: María Luisa San Miguel (Deustuko Unibertsitatea)

Hizlariak:

- José Ángel Ascunce (Deustuko Unibertsitatea): “Exilio, transtierro y emigración: categorías para una reflexión”.
- Luis de Llera (Genoa-ko Unibertsitatea): “Sobre el falso concepto del transtierro”.
- Manuel Aznar Soler (Bartzelonako Unibertsitate Autonomoa): “Los conceptos de exilio y exilio interior”.

Eztabaida eta komentarioak azalduko gaietaz.

Urriaren 18, osteguna

II- Terminologia baten inguruko eztabaida (2)

➔ Lekua: Deustuko Unibertsitatearen Donostiako Biltzar Aretoan
(228. zenbakian)

10:30tik 11:45etara

Aurkezlea: José Ramón Zabala (Hamaika Bide Elkarte)

Hizlariak:

- Francis Lough (Birmingham-go Unibertsitatea):
“La literatura del exilio y la cultura europea e internacional”.
- Ana González (Genoa-ko Unibertsitatea): “La visión de América en la literatura exiliada: la historia de una evolución”.
- Antonio Sánchez (Birmingham-go Unibertsitatea):
“Exilio y literatura: ¿Literatura del exilio?”.

11:45tik 12:15etara: atsedenaldia

12:15tik 14:00etara

Aurkezlea: Iñaki Beti (Deustuko Unibertsitatea)

Hizlariak:

- José Ramón López García (Bartzelonako Unibertsitate Autonomoa): “Definiciones del concepto de exilio en los discursos poéticos”.
- Helena Buffery: (Birmingham-go Unibertsitatea):
“Ecologías del exilio: paisaje, identidad y representación en el teatro del exilio republicano”.
- Mónica Jato (Birmingham-go Unibertsitatea):
“El retorno como exilio: Max Aub, Ernestina de Champourcin y María Zambrano”.
- Mario Martín Gijón (Marburgoko Unibertsitatea - Alemania): “El campo literario del exilio y su integración en los países de acogida. Una propuesta metodológica aplicada a la obra de José Herrera Petere en su exilio mexicano”.

Eztabaida eta komentarioak azaldutako gaietaz.

III- 1939ko Espainiako erbestealdiari eginiko aplikazioak

➡ Lekua: Donostiako Udal Liburutegiaren Ekitaldi Aretoa
(San Jeronimo kalean)

19:00tik 21:00etara

Aurkezlea: María Bueno (*Ficciones* aldizkaria - Granada)

Hizlariak:

- Michelle Portiello (Genoa-ko Unibertsitatea):
“Analogías sobre el concepto de Hispanidad entre Eduardo Nicol y Juan Zaragüeta”.
- Alessia Casani (Genoa-ko Unibertsitatea):
“La religiosidad como categoría existencial del exilio: Joaquín y Ramón Xirau”.
- Elisenda Marcer: (Birmingham-go Unibertsitatea):
“El diálogo entre la luz y la oscuridad en la obra de Joseph Palau i Fabre”.
- Iñaki Beti (Deustuko Unibertsitatea): “El exilio del 39 como experiencia interior. Los casos de Martín de Ugalde y Carlos Blanco Aguinaga”.

Urriaren 19, ostirala

IV- 1898tik 1936ko euskal erbestealdiari eginiko aplikazioak. Modernitatearen krisialditik Gerra Zibilera (1)

➔ Lekua: Deustuko Unibertsitatearen Donostiako Biltzar Aretoa
(228. zenbakian)

10:30tik 11:45etara

Aurkezlea: José Ángel Ascunce (Deustuko Unibertsitatea)

Hizlariak:

- Xosé Estévez (Deustuko Unibertsitatea):
“Euskadi (1898-1936). De la crisis de la modernidad a la Guerra Civil. Un ejemplo de exilio plural”.
- María Luisa San Miguel (Deustuko Unibertsitatea):
“Sebastián de Amorrortu: presencia del primer exilio nacionalista vasco”.
- José Ramón Zabala (Hamaika Bide Elkarte):
“Juan Goyanarte, argitaratzailea: bide berriak kultura hispanoamerikarrentzat”.

11:45tik 12:15etara: atsedenaldia

Aurkezlea: Mari Karmen Gil Fombellida
(Deustuko Unibertsitatea)

Hizlariak:

- María Bueno (*Ficciones* aldizkaria - Granada):
“La mirada viajera de libertad de Tomás Meabe”.
- Iker González-Allende (Universidad de Nebraska):
“España, América y Euskadi en el pensamiento de preguerra de Ramón de Belausteguigoitia”.
- Mercedes Acillona: (Deustuko Unibertsitatea):
“Miguel de Unamuno: la experiencia de la poesía exiliada”.

Eztabaida eta komentarioak azaldutako gaietaz.

V- 1898tik 1936ko euskal erbestealdiari eginiko aplikazioak. Modernitatearen krisialditik Gerra Zibilera (2).

➡ Lekua: Donostiako Udal Liburutegiaren Ekitaldi Aretoan
(San Jeronimo kalean)

17:00tik 19:00etara

Aurkezlea: Xosé Estévez (Deustuko Unibertsitatea)

Hizlariak:

- Alberto Irigoyen (idazle eta saiakeragilea - Uruguai):
“Exilio y hemerografía vasca anterior a la Guerra Civil”.
- Mari Karmen Gil Fombellida (Deustuko Unibertsitatea): “Teatro y teatralidad o el despertar de una identidad dormida. El fenómeno dramático en el exilio vasco anterior a la Guerra Civil”.

Jardunaldien ebaluazio orokorra eta konklusioak:

- Moderatzailea: José Ángel Ascunce
(Deustuko Unibertsitatea).
- Parte-hartzaileak: biltzarkideak eta publiko guztia.

Azken agurra eta batzarraren itxiera.